

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

**pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de realizare a
activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență
umanitară**

În temeiul art. 20 din Legea nr. 149/2025 cu privire la cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (se anexează).
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2027.

PRIM-MINISTRU

Alexandru MUNTEANU

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe**

Mihail Popșoi

REGULAMENT
privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul cu privire la mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (în continuare – *Regulament*) stabilește procedurile specifice necesare pentru finanțarea și implementarea activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, în temeiul prevederilor Legii nr. 149/2025 cu privire la cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (în continuare – *Lege*).

2. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite la art. 4 din Lege, precum și următoarele noțiuni:

2.1. *activități de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară* – demersuri concrete, indiferent de durata, amploarea sau forma lor (inclusiv programe, inițiative, intervenții punctuale sau acțiuni pilot), prin care se implementează politica Republicii Moldova de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, asigurând respectarea principiilor DNSH¹, incluziunii sociale și sustenabilității, precum și evaluarea ex-ante, intermediară și ex-post a impactului, în aliniere cu bunele practici ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și ale Uniunii Europene privind monitorizarea și evaluarea rezultatelor;

2.2. *țări eligibile* – state incluse pe listele Comitetului pentru asistență pentru dezvoltare din cadrul OCDE ca beneficiare de asistență oficială pentru dezvoltare, conform versiunilor în vigoare, precum și alte state eligibile prin instrumentele Uniunii Europene în vigoare;

2.3. *beneficiari* – alte state sau organisme desemnate de acestea, organizații internaționale și agenții ale acestora, entități de drept privat ale societății civile sau ale mediului academic, din Republica Moldova ori alte state, care beneficiază de mijloace financiare alocate Ministerului Afacerilor Externe pentru activități de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, având obligația de a utiliza fondurile exclusiv potrivit destinației și cadrului legal aplicabil, de a asigura transparența și justificarea cheltuielilor, sub sancțiunea recuperării prejudiciilor în caz de nereguli, în conformitate cu standardele de raportare și transparență ale Uniunii Europene și inițiativele internaționale de transparență a ajutorului în vigoare;

2.4. *partener de implementare* – entitate juridică distinctă, inclusiv autorități locale, organizații internaționale, organizații neguvernamentale, dar fără a se limita la acestea, care sprijină beneficiarul sau, după caz, Ministerul Afacerilor Externe, în scopul realizării activităților sale în domeniu, derulate într-un stat beneficiar sau în Republica Moldova, în cazul proiectelor de comunicare și conștientizare;

2.5. *beneficiar final* – instituția, comunitatea, organizația sau grupul de persoane din statul beneficiar care beneficiază efectiv și direct de rezultatele activității finanțate;

2.6. *proiect* – activitate de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară specifică, care utilizează resursele alocate pentru executarea unui set coerent de acțiuni planificate, cu scopul de a atinge obiective de dezvoltare predefinite sau de a oferi asistență

¹ Principiul DNSH („Do no significant harm”/„a nu prejudicia în mod semnificativ”) – evaluarea obligatorie a potențialelor efecte negative neintenționate ale acțiunilor de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară asupra mediului, societății și economiei locale, prin consultări cu părțile interesate și adaptarea acțiunilor, inclusiv prin elaborarea unei matrice de risc DNSH anexată fiecărei finanțări, în conformitate cu standardele aplicate de Uniunea Europeană.

umanitară de urgență, contribuind astfel la realizarea politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Republicii Moldova;

2.7. *cheltuieli eligibile directe* – costuri care pot fi direct atribuite proiectului;

2.8. *cheltuielile eligibile indirecte* – costuri generate de administrarea generală și costurile de management;

2.9. *cofinanțare* – contribuția financiară sau în natură a beneficiarului sau a partenerului de implementare într-o activitate de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe;

2.10. *evaluare* – verificare obiectivă a rezultatelor și impactului activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, în vederea unei eventuale acțiuni de remediere și a formulării de recomandări sau instrucțiuni pentru activități similare viitoare;

2.11. *evaluarea impactului de mediu* – analiza ex-ante și ex-post a impactului activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară asupra mediului din statele beneficiare;

2.12. *protocol de colaborare* – document-cadru de colaborare având ca obiect îndeplinirea obiectivelor comune de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, în baza căruia se pot încheia acorduri de finanțare în condițiile prevăzute de lege;

2.13. *audit* – activitate funcțional independentă și obiectivă de analiză a veniturilor și cheltuielilor realizate în cadrul unei activități de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, de verificare a conformității acestora cu activitățile și bugetul stabilite;

2.14. *asociat* – entitate care participă la implementarea unei activități în asociere cu beneficiarul sau cu partenerul de implementare, fără a primi finanțare directă, contribuind prin expertiză, resurse logistice sau consultanță;

2.15. *subcontractant* – persoană juridică de drept public sau privat selectată de beneficiar ori de partenerul de implementare, prin procedură de achiziție, pentru executarea unor activități tehnice, logistice sau de furnizare de bunuri și servicii în cadrul proiectului, fără a dobândi calitatea de beneficiar.

Capitolul II

CADRUL INSTITUȚIONAL ȘI PROGRAMATIC

3. În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de Lege, în bugetul Ministerului Afacerilor Externe se alocă mijloacele financiare pentru activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, în conformitate cu Programul multianual strategic de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (în continuare – *Programul*), adoptat conform art.8 din Lege, și cu Planul anual de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (în continuare – *Planul*), adoptat conform art.9 din Lege.

4. Ministerul Afacerilor Externe stabilește prioritățile de finanțare în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare, precum și modalitățile de implementare a activităților și formele de utilizare a mijloacelor financiare alocate.

5. Pentru asigurarea coerenței și eficacității alocării resurselor, Ministerul Afacerilor Externe poate elabora și supune spre aprobare strategii de țară, în conformitate cu prioritățile geografice stabilite prin Program.

6. Strategia de țară cuprinde, fără a se limita la:

6.1. una sau două priorități tematice, care se aliniază priorităților de dezvoltare ale statului beneficiar respectiv și care au nevoie de sprijin;

6.2. o estimare multianuală a mijloacelor financiare pe perioada strategiei, în limita Programului;

6.3. o descriere a situației actuale în sectoarele vizate și motivarea alegerii acestora;

6.4. obiectivele generale, precum și așteptările preconizate ale activităților, corelate explicit cu obiectivele de dezvoltare relevante.

7. Strategiile de țară se elaborează în consultare cu autoritățile statelor beneficiare vizate și cu alți parteneri de dezvoltare, în vederea asigurării complementarității și a alinierii cu obiectivele naționale de dezvoltare ale acestora.

8. Planul va asigura operaționalizarea obiectivelor și va stabili alocările bugetare anuale pentru statele beneficiare, în limitele stabilite prin strategiile de țară, după caz.

Capitolul III **MODALITĂȚI DE IMPLEMENTARE**

9. Utilizarea mijloacelor financiare alocate cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare se realizează prin implementare directă, respectiv prin implementare indirectă.

Secțiunea I-a **Forme de implementare directă**

10. Potrivit prevederilor Legii, utilizarea mijloacelor financiare alocate pentru activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară prin implementare directă se realizează prin următoarele forme:

10.1. achiziții publice de bunuri, lucrări și servicii;

10.2. donații;

10.3. transfer de expertiză către beneficiari;

10.4. acordarea burselor de studii și de cercetare.

11. Achizițiile publice de bunuri, lucrări și servicii necesare realizării activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară se efectuează de către Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de autoritate contractantă, în strictă conformitate cu legislația aplicabilă în domeniu.

12. Donațiile pot fi efectuate în favoarea instituțiilor publice ale statelor beneficiare și urmăresc realizarea unui obiectiv de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară stabilit prin Program.

13. Donațiile sunt aprobate prin ordinul ministrului afacerilor externe și sunt efectuate în strictă conformitate cu legislația aplicabilă în domeniu.

14. Transferul de expertiză către statele beneficiare se realizează prin intermediul unor misiuni temporare, la care pot participa, dacă au calificarea necesară pentru îndeplinirea misiunii respective:

14.1. persoane din instituțiile publice din Republica Moldova;

14.2. persoane din instituțiile publice din statele beneficiare;

14.3. persoane din entități private și din mediul asociativ neguvernamental din Republica Moldova;

14.4. persoane din entități private și din mediul asociativ neguvernamental din statele beneficiare.

15. Activitățile programate în cadrul misiunilor sunt stabilite de Ministerul Afacerilor Externe pe baza propunerilor instituțiilor publice sau/și ale organizațiilor neguvernamentale din statul beneficiar, trebuie să corespundă nevoilor concrete ale acestora și urmăresc realizarea unui obiectiv de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară stabilit prin Program.

16. Misiunile pot include, fără a se limita la, participări la sesiuni de lucru, conferințe, întâlniri de lucru, activități de pregătire profesională, intervenții operative de protecție civilă și acțiuni de asistență umanitară, precum și servicii de consultanță și schimb de experiență.

17. Procedura de depunere și evaluare a dosarului individual pentru misiuni de transfer de expertiză se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor externe, care prevede conținutul minim al dosarului (curriculum vitae, cererea de misiune conform modelului Ministerului Afacerilor

Externe, dovada solicitării ori a acceptării din partea entității beneficiare și declarația privind acoperirea din alte surse a costurilor de transport, cazare și masă), termenele și canalele de depunere, criteriile și calendarul de evaluare cu comunicarea rezultatului, condițiile de asigurare a cheltuielilor de deplasare în condițiile legii, precum și obligația transmiterii către Ministerul Afacerilor Externe a raportului de misiune după modelul aprobat.

18. În bugetul misiunilor de transfer de expertiză se includ cheltuielile de transport internațional, cazare și masă pentru participanții prevăzuți la pct. 14, în limita nivelului stabilit prin Regulamentul cu privire la delegarea personalului entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2012.

19. Ministerul Afacerilor Externe poate acorda burse de studiu și cercetare în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare.

20. Bursele se acordă pe bază de concurs organizat de Ministerul Afacerilor Externe.

21. Criteriile de eligibilitate și selecție a candidaților pentru acordarea bursei, precum și conținutul dosarului solicitantului sunt prevăzute în termenii de referință ai concursului.

22. Bursa poate include costuri de transport, cazare și taxe de școlarizare, total sau parțial, după caz.

Secțiunea a II-a

Forme de implementare indirectă

23. Potrivit prevederilor Legii, utilizarea mijloacelor financiare alocate pentru activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară prin implementare indirectă se realizează prin următoarele forme:

23.1. granturi;

23.2. sprijin bugetar direct;

23.3. contribuții voluntare.

Subsecțiunea 1

Granturi

24. În conformitate cu prevederile art.15 alin.(2) din Lege, Ministerul Afacerilor Externe poate acorda beneficiarilor contribuții financiare pentru activități de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară sub formă de granturi pe bază de:

24.1. proiecte;

24.2. contribuții la bugetul general al unor organisme de drept public sau de drept privat, care urmăresc realizarea unui obiectiv de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară al Republicii Moldova stabilit prin Program.

25. Mijloacele financiare transferate ca granturi acordate pentru proiecte au destinație precisă și nu pot fi utilizate pentru alte scopuri.

26. Granturile se acordă prin:

26.1. procedură competitivă de selecție;

26.2. prin atribuire directă, în baza unei justificări temeinice, cu respectarea procedurilor stabilite de Regulament.

27. Ministerul Afacerilor Externe poate organiza apeluri competitive pentru depunerea de proiecte în fiecare an bugetar, cu condiția și în limita disponibilității mijloacelor financiare alocate Ministerului pentru activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

28. Anunțul referitor la organizarea unui apel competitiv pentru depunerea de proiecte se publică pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Externe cu cel puțin 30 de zile înainte de data stabilită pentru depunerea propunerilor de proiecte.

29. Propunerea de proiect pentru acordarea unui grant este eligibilă dacă include cel puțin următoarele elemente:

- 29.1. descrierea obiectivelor și spațiului geografic de implementare a proiectului;
- 29.2. descrierea activităților, etapelor de implementare și a calendarului aferent;
- 29.3. bugetul detaliat pentru fiecare categorie de cheltuieli.
- 29.4. demonstrarea abordării principiului incluziunii sociale, descriind modul în care proiectul vizează grupuri vulnerabile, asigură egalitatea de șanse și promovează diversitatea;
- 29.5. demonstrarea abordării principiului sustenabilității, descriind modul în care rezultatele și impactul proiectului vor fi menținute după încheierea finanțării;
- 29.6. Matricea de risc DNSH completată, conform prevederilor Capitolului V.
- 30.** Modelul propunerii de proiect este aprobat prin ordinul ministrului afacerilor externe.
- 31.** În cazul în care pentru același proiect sau pentru activități incluse în acesta există deja finanțare ori au fost depuse în paralel propuneri de finanțare din bugetele altor state, din bugetul Uniunii Europene sau din alte fonduri alocate pentru activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, propunerea de proiect va include informațiile referitoare la acestea.
- 32.** Pentru propunerile de proiect care implică cofinanțare din partea a cel puțin două instituții publice ale Republicii Moldova și depășesc pragul de 5 milioane de lei, este obligatoriu avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe.
- 33.** Prin grantul acordat de Ministerul Afacerilor Externe vor fi finanțate în mod exclusiv cheltuielile eligibile, directe și indirecte ale beneficiarului.
- 34.** Cheltuielile directe sunt eligibile și pot fi finanțate dacă îndeplinesc următoarele condiții cumulative:
 - 34.1. sunt necesare pentru desfășurarea/realizarea proiectului;
 - 34.2. sunt prevăzute în acordul de finanțare;
 - 34.3. sunt realizate cu respectarea principiilor bunei gestiuni financiare, eficienței și eficacității;
 - 34.4. au fost realizate în cursul perioadei de implementare a grantului, stabilită prin acordul de finanțare;
 - 34.5. au fost efectiv plătite, înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului; și
 - 34.6. sunt identificabile, verificabile și justificate prin documente cu caracter fiscal.
- 35.** Cheltuielile indirecte eligibile sunt costurile auxiliare ale beneficiarului și nu pot depăși 25% din valoarea cheltuielilor directe.
- 36.** Sunt considerate cheltuieli neeligibile:
 - 36.1. provizioanele constituite pentru amenzi, penalități, pierderi, datorii;
 - 36.2. dobânzile;
 - 36.3. achizițiile de teren sau clădiri, cu excepția cazului în care aceste achiziții sunt necesare pentru implementarea directă a grantului și proprietatea asupra terenului sau clădirii astfel dobândite este transmisă beneficiarului final la sfârșitul procesului de implementare;
 - 36.4. impozite, inclusiv taxa pe valoare adăugată (TVA), în cazul în care beneficiarul are dreptul la rambursarea TVA;
 - 36.5. amortizarea echipamentelor aflate în proprietatea beneficiarului sau folosite de acesta în leasing;
 - 36.6. cheltuieli care au ca rezultat creșterea valorii activelor corporale existente;
 - 36.7. cheltuieli directe ale beneficiarului finanțate din alt grant.
- 37.** Anunțul referitor la organizarea unei proceduri competitive de selecție a beneficiarilor granturilor va include, în mod obligatoriu, cel puțin următoarele informații:
 - 37.1. descrierea obiectivelor de dezvoltare urmărite;
 - 37.2. tipul de beneficiari eligibili;
 - 37.3. procedura de depunere a propunerilor de proiecte;
 - 37.4. perioada de implementare;
 - 37.5. bugetul total estimat, numărul estimativ de granturi și suma estimativă pentru fiecare grant;

37.6. forma-tip a propunerii de proiect;

37.7. detaliile de contact ale entității structurii de implementare;

37.8. procentul de cofinanțare, dacă este cazul.

38. Termenii de referință pe baza cărora se realizează procedura de selecție se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor externe și prevăd contextul și încadrarea în politica de cooperare pentru dezvoltare, cadrul legal, tematica apelului, aplicanții eligibili, bugetul estimativ al apelului și limitele indicative pe proiect, cheltuielile și tipurile de activități eligibile, condițiile de cofinanțare, termenele pentru depunere, evaluare, contestații și comunicarea rezultatelor, metodologia de evaluare și grila aferentă, modalitatea de depunere și datele de contact.

39. Metodologia de evaluare și grila aferentă vor include în mod obligatoriu criterii specifice pentru evaluarea relevanței și calității abordării principiilor incluziunii sociale și sustenabilității, precum și a conformității cu principiul DNSH.

40. Ministerul Afacerilor Externe își rezervă dreptul de a întrerupe procedura de selecție și de a nu acorda finanțare pentru oricare dintre propunerile de proiect primite sau niciuna dintre acestea, dacă acestea nu respectă termenii de referință.

41. Ministerul Afacerilor Externe își rezervă dreptul de a modifica un apel competitiv atunci când sunt necesare clarificări suplimentare.

42. Ministerul Afacerilor Externe își rezervă dreptul de a anula apelul competitiv dacă obiectivele pentru care a fost lansat nu mai sunt de actualitate sau nu mai reflectă prioritățile strategice în vigoare.

43. Decizia de anulare, motivată, va fi publicată pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Externe în cel mult 15 zile lucrătoare de la data publicării anunțului.

44. Evaluarea propunerilor de proiecte se realizează de către o comisie de selecție formată din reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, la care se pot alătura cu vot consultativ, în funcție de tematica apelului, experți independenți sau reprezentanți ai altor autorități publice relevante, care se stabilește în funcție de tematica apelului.

45. Membrii comisiei, inclusiv experții externi invitați, trebuie să aibă expertiză în domeniu și trebuie să semneze o declarație de imparțialitate care să ateste că nu se află într-un conflict de interese cu entitățile care au depus solicitări de finanțare, conform modelului aprobat prin ordinul ministrului afacerilor externe.

46. Evaluarea propunerilor de proiecte se realizează potrivit metodologiei de evaluare și a grilei aferente, stabilite în termenii de referință.

47. Lista propunerilor de proiecte și punctajul obținut de fiecare dintre acestea, în ordinea descrescătoare a valorii punctajului, se publică pe site-ul web oficial al Ministerului Afacerilor Externe.

48. După expirarea termenului de depunere și de rezolvare a contestațiilor, comisia de selecție întocmește raportul final, care conține propunerile de proiecte și punctajul obținut de fiecare dintre acestea, în ordinea descrescătoare a valorii punctajului. Raportul final se validează de către conducătorul subdiviziunii interne responsabile de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe.

49. Subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe, înainte de a iniția negocierea acordului de finanțare, efectuează evaluarea capacității beneficiarilor selectați, conform procedurii de la pct. 50.

50. Indiferent de modalitatea de acordare a grantului (procedură competitivă sau atribuire directă), în cazul în care beneficiarul este o organizație neguvernamentală sau o întreprindere cu scop lucrativ din Republica Moldova sau din alte state, subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe realizează o evaluare a capacității pe baza formularelor aprobate prin ordine ale ministrului afacerilor externe.

51. În funcție de rezultatul evaluării capacității beneficiarilor, subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe decide acordarea sau neacordarea grantului.

52. Pe baza raportului final, subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe, prin comisia de selecție sau o persoană desemnată în acest sens de comisia de selecție, desfășoară negocierea acordului de finanțare pentru fiecare proiect, în ordinea stabilită prin raport, până la concurența valorii mijloacelor financiare alocate apelului competitiv sau, după caz, înaintează ministrului afacerilor externe propunerea referitoare la emiterea unui sau mai multor ordine privind acordarea granturilor pentru fiecare proiect, în ordinea stabilită prin raport, până la concurența valorii mijloacelor financiare alocate cu această destinație, potrivit prevederilor art. 15 alin. (1) din Lege.

53. Raportul negocierii și forma finală a acordului de finanțare se validează de către conducătorul subdiviziunii interne responsabile de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe.

54. În cazul în care după procesul de negociere nu se ajunge la încheierea acordului de finanțare pentru una/unele dintre propunerile de proiecte, negocierea se desfășoară cu privire la proiectele următoare conform ordinii descrescătoare a valorii punctajului stabilite prin raportul final.

55. Subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe notifică toți aplicanții dacă propunerea de proiect transmisă este acceptată sau nu pentru a fi finanțată.

56. Modalitatea și termenele de notificare, inclusiv canalele de comunicare și dovada livrării, se stabilesc prin termenii de referință.

57. Aplicații respinși pot depune contestații în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii notificării.

58. Contestația se formulează în scris și trebuie să cuprindă:

58.1. datele de identificare ale contestatarului;

58.2. datele de identificare ale propunerii de proiect;

58.3. obiectul contestației.

59. Contestațiile vor fi trimise în format electronic la adresa indicată în termenii de referință.

60. Soluționarea contestațiilor se realizează de o comisie de contestație formată din reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, care n-au fost membri ai comisiei de selecție, și care poate include un expert independent, în termen de 15 zile lucrătoare de la depunerea lor, iar aplicantul va primi rezultatul contestației pe cale electronică.

61. Regulamentele de funcționare a comisiilor de selecție și de contestație se stabilesc prin ordine ale ministrului afacerilor externe.

62. Mijloacele financiare pot fi acordate sub formă de granturi prin atribuire directă către persoane juridice fără scop lucrativ și organizații internaționale, în baza următoarelor justificări temeinice:

62.1. ca modalitate de acțiune în cadrul unei crize umanitare, pe baza unei solicitări formulate fie direct de guvernul statului afectat, fie de organizații internaționale sau de organizații neguvernamentale având experiență demonstrată în acordarea de asistență umanitară, o cunoaștere solidă a condițiilor locale și capacitate dovedită de acțiune efectivă rapidă în situații de urgență;

62.2. ca modalitate de extindere a unui proiect în curs de derulare care corespunde obiectivelor de dezvoltare urmărite;

62.3. ca modalitate de finanțare a unui proiect propus de o organizație internațională sau alt donator și care corespunde obiectivelor de dezvoltare urmărite;

62.4. ca modalitate de a susține crearea unor parteneriate strategice în domeniul dezvoltării internaționale și asistenței umanitare;

62.5. ca modalitate de a susține creșterea capacității instituționale și operaționale a entităților eligibile prin formare/mentorat, asistență tehnică și dezvoltare procedurală/digitalizare în domenii precum management de proiect, monitorizare–evaluare, achiziții, gestiune financiară, logistică umanitară și reducerea riscurilor la dezastre, protecția datelor, protecția exploatarei și abuzului sexual, și egalitate de gen;

62.6. ca modalitate de a susține creșterea capacității în domeniul dezvoltării internaționale și asistenței umanitare;

62.7. ca modalitate de finanțare a unui proiect inovator sau brevetat.

63. Ministerul Afacerilor Externe încheie un acord de finanțare cu beneficiarul.

64. Acordul de finanțare conține cel puțin:

64.1. obiectivul finanțării;

64.2. valoarea finanțării;

64.3. modalitatea de transfer a mijloacelor financiare;

64.4. descrierea activităților ce trebuie realizate și a rezultatelor urmărite sau care trebuie atinse;

64.5. termenele de realizare a activităților;

64.6. modalitățile și termenele de raportare a activităților, inclusiv obligația beneficiarului de a furniza datele în formatul structurat solicitat de Ministerul Afacerilor Externe, necesar pentru îndeplinirea obligațiilor de transparență conform pct. 117-118;

64.7. drepturile și obligațiile părților, inclusiv cu privire la returnarea unor eventuale sume care nu au fost utilizate potrivit acordului de finanțare;

64.8. modalitatea de soluționare a diferendelor.

65. În cazul în care beneficiarii sunt alte state sau organizații internaționale poate fi folosit modelul de acord al respectivului beneficiar.

66. Subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe administrează proiectele de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară pe bază de rezultate, potrivit procedurilor și principiilor stabilite în Manualul de proceduri al mecanismului de realizare a activităților în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară, aprobat prin ordinul ministrului afacerilor externe.

67. Manualul consolidează și detaliază cel puțin:

67.1. modelele propunerilor de proiect;

67.2. criteriile și formularele DNSH;

67.3. principiile de monitorizare și evaluare;

67.4. standardele tehnice și formularele de raportare;

67.5. regulamentele comisiilor;

67.6. ghidul de vizibilitate.

68. Mijloacele financiare sunt transferate beneficiarului în conformitate cu prevederile acordului de finanțare.

69. Ministerul Afacerilor Externe poate efectua plăți în avans către beneficiari în cuantum de până la 100% din valoarea finanțării.

70. Modul de efectuare a plăților se stabilește prin acordul de finanțare în funcție de tipul beneficiarului, durata implementării și valoarea grantului.

71. În cazul în care finanțarea se acordă în mai multe tranșe, plata primei tranșe se face în conformitate cu acordul de finanțare, iar plata tranșelor următoare se face în baza documentelor solicitate și la termenele stabilite în acordul de finanțare.

72. Sumele reprezentând plățile efectuate vor fi justificate de beneficiarii grantului potrivit prevederilor din acordul de finanțare.

73. Mijloacele financiare transferate în cadrul grantului vor fi păstrate de beneficiarii din Republica Moldova în conturi deschise în lei și de beneficiarii din alte state în conturi deschise în valuta stabilită în acordul de finanțare.

74. Cheltuielile indirecte se calculează ca procent din totalul cheltuielilor realizate efectiv și nu pot depăși 25% din valoarea cheltuielilor directe.

75. Beneficiarul grantului returnează orice sumă necheltuită la finalul proiectului în termen de 30 de zile de la data primirii notificării, dar nu mai târziu de data de 25 noiembrie a anului în curs.

76. Beneficiarul grantului poate solicita modificarea acordului de finanțare în următoarele situații:

76.1. este necesară introducerea unor activități suplimentare / modificarea activităților, pentru maximizarea impactului rezultatelor, în limita bugetului alocat;

76.2. este necesară realocarea către una sau mai multe categorii de cheltuieli din bugetul proiectului a unor sume ce depășesc 15% dintr-o categorie de cheltuieli fără ca o astfel de realocare să afecteze bugetul total al proiectului și nici scopurile urmărite sau obiectivele proiectului respectiv. În cazul în care realocarea privește un procent sub 15% este suficientă informarea subdiviziunii interne responsabile de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară;

76.3. este necesară adăugarea unei activități noi, fără depășirea bugetului alocat;

76.4. este necesară prelungirea perioadei de implementare, cu precizarea motivelor care au condus la această solicitare, dar nu mai târziu de data de 25 noiembrie a anului în curs pentru cheltuielile angajate din bugetul anului respectiv, cu excepția proiectelor cu finanțare multianuală, ale căror termene se stabilesc prin acordul de finanțare.

77. Orice solicitare de modificare va cuprinde motivele care stau la baza acesteia și se va transmite în scris cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de data propusă pentru implementarea unei astfel de modificări.

78. Subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe decide dacă solicitarea de modificare este acceptată sau este refuzată în termen de 10 zile calendaristice de la primirea acesteia.

79. Beneficiarii granturilor prin contribuții la bugetul general al unor organisme de drept public sau de drept privat pot fi organizații neguvernamentale, organizații internaționale sau alte state sau organisme desemnate de acestea.

80. Granturile prin contribuții la bugetul general al unor organisme de drept public sau de drept privat sunt acordate pentru a stabili o cooperare pe termen lung cu un beneficiar și urmăresc cel puțin unul dintre obiectivele de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară stabilite prin Program.

81. Aceste contribuții se constituie venituri la bugetul general al beneficiarului.

82. Ministerul Afacerilor Externe încheie protocoale de colaborare, conform modelului aprobat prin ordinul ministrului afacerilor externe, care va menționa, printre altele, obiectivele generale comune și natura acțiunilor planificate.

83. Durata protocolului nu poate depăși 4 ani; acesta poate fi prelungit prin act adițional, cu menținerea alinierii la Program și bugetele aprobate.

Subsecțiunea 2

Granturi mici

84. Pentru proiecte a căror valoare nu depășește suma 200000 lei, pot fi lansate apeluri de proiecte în regim simplificat.

85. Prin derogare de la pct. 28, termenul de depunere poate fi redus la 15 zile.

86. Propunerea de proiect și cerințele de raportare vor fi bazate pe formulare simplificate, aprobate prin ordinul ministrului afacerilor externe.

Subsecțiunea 3

Sprijin bugetar direct

87. Ministerul Afacerilor Externe, potrivit art. 16 din Lege, poate acorda sprijin bugetar direct unei entități de drept public din alt stat beneficiar prin transferul mijloacelor financiare către bugetul public național al acelui stat.

88. Sprijinul bugetar direct poate fi general, fără o destinație specifică, sau sectorial, cu o destinație specifică.

89. Mijloacele financiare transferate sunt administrate și utilizate de statul beneficiar în conformitate cu prevederile legale aplicabile fondurilor publice în statul respectiv, inclusiv cele referitoare la alocarea fondurilor bugetare, achiziții publice, contabilitate publică și audit financiar public.

90. Sprijinul bugetar direct unui alt stat este atribuit dacă sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative:

90.1. sistemul finanțelor publice din statul beneficiar este transparent și eficace, inclusiv sub aspectul administrării fondurilor publice, achizițiilor publice și auditului financiar public;

90.2. statul are obiective de dezvoltare definite și conforme cu Programul;

90.3. statul are sisteme și capacități de monitorizare a sprijinului bugetar direct.

91. În evaluarea condițiilor de la pct. 90, subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe poate utiliza rapoarte și documente realizate de alte state sau de organizații internaționale.

92. În vederea acordării sprijinului bugetar direct, Ministerul Afacerilor Externe încheie cu un alt stat, în conformitate cu art. 14 din Lege, un acord de finanțare care include minim următoarele elemente:

92.1. obiectivul finanțării;

92.2. modalitatea de transfer al mijloacelor financiare;

92.3. raportarea activităților finanțate;

92.4. drepturile și obligațiile părților;

92.5. mecanisme cu privire la returnarea unor eventuale sume care nu au fost utilizate conform acordului de finanțare;

92.6. modalitatea de soluționare a diferendelor.

Subsecțiunea 4

Contribuții voluntare

93. Contribuțiile voluntare se acordă unei organizații internaționale, la bugetul acesteia sau la bugetul unor entități administrate de aceasta, cu respectarea Legii.

94. Contribuțiile voluntare pot fi neafectate sau afectate unei anumite destinații sau acțiuni specifice.

95. Acordul de finanțare referitor la contribuțiile voluntare se poate încheia după modelul propus de organizația internațională beneficiară sau, în lipsa acestuia, conform prevederilor de la pct. 64 din Regulament.

Capitolul IV

ASISTENȚA UMANITARĂ

96. În vederea furnizării asistenței umanitare către statul afectat, Ministerul Afacerilor Externe, prin subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, colaborează cu Ministerul Afacerilor Interne și structurile cu atribuții în domeniu coordonate de acesta, potrivit legislației specifice și procedurilor existente la nivel internațional și național.

97. Ministrul afacerilor interne aprobă participarea structurilor coordonate la intervenții operative de salvare de vieți omenești cu echipe specializate, în caz de dezastre naturale sau alte situații de urgență, după consultarea Ministerului Afacerilor Externe.

98. În vederea realizării acțiunilor de asistență umanitară prevăzute la pct. 97, Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Afacerilor Interne încheie un protocol ce reglementează procedura de consultare, precum și procedurile de acordare a asistenței umanitare.

99. Prevederile de la p. 6-95 din Regulament, cu excepția celor referitoare la procedurile competitive de selecție (pct. 28-61) și a termenelor de implementare (pct. 76.4), se aplică în mod corespunzător.

100. Finanțarea acțiunilor de asistență umanitară se realizează cu celeritate, prin atribuire directă, în conformitate cu pct. 62.1, sau prin contribuții voluntare la organizații internaționale.

Capitolul V

RESPECTAREA PRINCIPIULUI „DO NO SIGNIFICANT HARM” (DNSH)

101. Finanțările acordate potrivit prezentului Regulament se aprobă și se implementează cu respectarea principiului „Do No Significant Harm (DNSH)”.

102. Pentru fiecare activitate, Ministerul Afacerilor Externe asigură evaluarea prealabilă a conformității DNSH.

103. Această evaluare constă în completarea obligatorie a unei matrice de risc DNSH, al cărei model este aprobat prin Manualul menționat la pct. 66.

104. Rezultatul evaluării se anexează la dosarul de aprobare.

105. Nivelul evaluării se stabilește proporțional cu valoarea, durata și natura activității.

106. Criteriile, lista de excludere și formulele utilizate sunt incluse în Manualul menționat la pct. 66, conform pct. 67.2.

107. Aprobarea activității poate fi condiționată de măsuri de evitare/atenuare, nerespectarea cărora atrage suspendarea/rezilierea finanțării și recuperarea sumelor, potrivit instrumentului juridic aplicabil.

108. Beneficiarii sunt obligați să aplice măsurile asumate și să raporteze conform cerințelor stabilite.

109. În situații de urgență umanitară, evaluarea poate fi finalizată ulterior aprobării, în termenele stabilite prin ordin, fără derogare de la principiul DNSH.

Capitolul VI

MONITORIZARE, EVALUARE, AUDIT, EVIDENȚĂ ȘI RAPORTARE

110. Principiile și procedurile de monitorizare, evaluare și audit pentru proiecte sunt stabilite în Manualul de management bazat pe rezultate, prevăzut la pct. 66.

111. Aceste proceduri trebuie să asigure în mod distinct:

111.1. evaluarea ex-ante, realizată în faza de selecție a proiectelor, prin analiza criteriilor de la pct. 29 și pct. 39;

111.2. monitorizarea și evaluarea intermediară, realizată prin rapoartele tehnice și financiare (conform pct. 119), care trebuie să includă progresul față de măsurile de incluziune socială, sustenabilitate și atenuare a riscurilor DNSH asumate;

111.3. evaluarea ex-post, pentru activitățile care depășesc un prag valoric și o durată stabilite prin ordin al ministrului afacerilor externe, realizată independent sau intern, care analizează impactul în alinieră cu bunele practici ale Uniunii Europene și ale Comitetului pentru Asistență pentru Dezvoltare al OCDE, utilizând cu prioritate criteriile de relevanță, eficacitate, eficiență, impact, sustenabilitate și coerență.

112. Beneficiarul are obligația de a păstra la sediul său și de a pune la dispoziția subdiviziunii interne responsabile de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a

Ministerului Afacerilor Externe documentele justificative ale cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului, pentru o perioadă de 5 ani de la data finalizării grantului.

113. Subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe solicită beneficiarului contractarea unui audit extern, acreditat potrivit legislației aplicabile, la finalul proiectului, pentru granturile care depășesc 10 milioane lei.

114. Subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe poate solicita, de asemenea, un audit extern pentru granturile sub acest prag, în baza unei analize de risc documentate, luând în considerare factori precum tipul beneficiarului, experiența anterioară cu acesta, contextul geografic și complexitatea activității.

115. Cheltuielile de audit sunt eligibile și se prevăd explicit în bugetul proiectului. În cazul în care beneficiarul grantului este o organizație internațională sau alt stat, auditul se realizează conform regulilor respectivului beneficiar.

116. Activitățile finanțate potrivit prezentului Regulament se țin în evidență și se raportează pe bază de rezultate, conform cerințelor minimale prevăzute în Regulament și standardelor tehnice aprobate prin ordin al ministrului afacerilor externe, care vor fi aliniate la standardele Uniunii Europene și ale Inițiativei Internaționale pentru Transparența Ajutorului (IATI), pentru a asigura interoperabilitatea datelor.

117. În vederea asigurării transparenței asistenței conform pct. 2.3, Ministerul Afacerilor Externe publică pe o platformă accesibilă online informații detaliate despre activitățile finanțate, cel puțin o dată pe an.

118. Publicarea datelor menționate la pct. 117 se realizează utilizând formatul și câmpurile de date definite de IATI.

119. Beneficiarii transmit Ministerului Afacerilor Externe, la termenele stabilite, rapoarte tehnice și financiare care să permită verificarea obiectivelor, rezultatelor, indicatorilor, bugetului și plăților.

120. Conținutul minim al raportărilor include:

120.1. obiectivul, aria și perioada activității;

120.2. activitățile realizate;

120.3. indicatorii și țintele atinse;

120.4. execuția bugetară pe categorii;

120.5. plățile/viramentele și documentele justificative esențiale;

120.6. raportarea progresului privind măsurile de incluziune socială și sustenabilitate asumate prin propunerea de proiect.

120.7. raportarea privind implementarea măsurilor de evitare/atenuare a riscurilor DNSH, conform obligației de la pct. 108.

121. Formularele, periodicitatea și fluxurile de colectare și validare a datelor se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor externe.

122. Formularele de raportare și sistemele de colectare a datelor vor fi concepute pentru a capta în mod structurat informațiile necesare publicării conform standardului menționat la pct. 118.

123. Vizibilitatea sprijinului oferit de Republica Moldova se asigură conform Ghidului de vizibilitate aprobat prin ordinul ministrului afacerilor externe.

124. Subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe centralizează toate rapoartele de evaluare și de audit.

125. Anual, subdiviziunea internă responsabilă de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară a Ministerului Afacerilor Externe întocmește un raport de sinteză privind concluziile și recomandările rezultate din implementarea activităților desfășurate, pe care îl prezintă conducerii Ministerului.

126. Concluziile și recomandările din raportul de sinteză sunt utilizate în mod obligatoriu la elaborarea Planului anual și la conceperea viitorilor termeni de referință pentru apelurile de granturi, pentru a asigura îmbunătățirea continuă a calității activităților.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea <i>Regulamentului privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară</i> (în continuare – Regulamentul) a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Externe (în continuare - MAE).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Regulamentul a fost elaborat în temeiul prevederilor Legii nr. 149 din 19.06.2025 cu privire la cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (în continuare – Lege). În conformitate cu art. 5 din Lege, MAE exercită rolul de coordonator al politicii naționale de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (CIDAU) a Republicii Moldova. În această calitate, ministerul este responsabil de elaborarea, implementarea și coordonarea politicii naționale în domeniu, în cooperare cu instituțiile publice competente. În temeiul art. 20 din Lege, care stipulează aprobarea de către Guvern a mecanismului de realizare a activităților de cooperare, prezentul proiect de Regulament stabilește cadrul procedural detaliat și coerent necesar pentru executarea Legii. Intrarea în vigoare este propusă pentru 1 ianuarie 2027. În perspectiva aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană (UE), statul va obține statutul de donator de Asistență Oficială pentru Dezvoltare (AOD). În acest sens, Republica Moldova trebuie să definească și să consolideze cadrul de reglementare necesar pentru implementarea politicii de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, în concordanță cu bunele practici și standardele UE și ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Aprobarea Regulamentului va asigura alinierea cadrului juridic național la principiile și mecanismele internaționale privind planificarea, finanțarea, monitorizarea și raportarea AOD, precum și clarificarea procedurilor referitoare la încheierea, aprobarea și executarea acordurilor AOD. Regulamentul se aplică autorităților publice centrale implicate în politica națională de CIDAU, organizațiilor beneficiare, partenerilor externi și operatorilor economici implicați în implementare, stabilind cadrul procedural de bază. Acesta se aplică tuturor intervențiilor, cu excepția cazurilor de aplicare specifică (reglementate distinct în secțiuni dedicate), a derogărilor sau a excepțiilor prevăzute expres de Lege. Regulamentul respectă recomandările formulate în Rapoartele de extindere ale Comisiei Europene pentru Republica Moldova (2023 și 2024) privind Capitolul 30 „Relații Externe”, care prevăd instituirea unui cadru juridic național pentru cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, în conformitate cu politicile și principiile Uniunii Europene, ale Organizației Națiunilor Unite privind implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) și ale OCDE privind raportarea și coordonarea AOD.

Regulamentul este elaborat în vederea realizării acțiunii nr. 2, Capitolul 30 „Relații externe”, Clusterul 6, din Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306 din 28 mai 2025.

Totodată, Regulamentul se integrează în mod direct în arhitectura de planificare strategică națională, contribuind la implementarea obiectivelor Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (pct. 7, pag. 46), prin consolidarea rolului Republicii Moldova ca partener responsabil în cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Regulamentul susține realizarea Programului de Activitate al Guvernului, în special în domeniul politicii externe și al integrării europene, și asigură corelarea cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova, inclusiv Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, standardele OCDE, precum și Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Elaborarea prezentului Regulament este determinată de lipsa unui cadru normativ și instituțional specific domeniului CIDAU. Republica Moldova se află în prezent la o etapă incipientă de constituire a mecanismelor interne necesare gestionării eficiente a AOD.

Necesitatea elaborării acestui proiect rezultă din obligația legală de a institui cadrul normativ secundar care să reglementeze procedurile operaționale privind planificarea, finanțarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și raportarea activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Absența unor norme clare și unitare a generat o lipsă de coordonare eficientă între autoritățile publice și a împiedicat Republica Moldova să exercite rolul de donator. Aprobarea Regulamentului remediază această deficiență, facilitând implementarea coerentă și eficientă a prevederilor legii, întărind, totodată, rolul MAE ca autoritate principală de coordonare în domeniu. Aprobarea Proiectului va permite instituirea unui cadru operațional coerent, care să răspundă standardelor internaționale OCDE, politicilor Uniunii Europene, precum și angajamentelor asumate de Republica Moldova în domeniul dezvoltării durabile și al asistenței umanitare.

Până în prezent, în Republica Moldova nu au existat documente de politici publice care să reglementeze politica CIDAU. Drept urmare, nu au fost efectuate analize ex-post privind politicile publice din domeniul CIDAU, întrucât acesta nu a beneficiat de un cadru distinct de reglementare și instituționalizare. De menționat că intervențiile statului s-au limitat la gestionarea și coordonarea asistenței externe acordate Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și statele donatoare, în temeiul *Hotărârii Guvernului nr. 377/2018 privind cadrul instituțional și mecanismul de coordonare și management al asistenței externe*.

Noul Regulament instituie procedurile tehnice necesare pentru a soluționa lacunele de reglementare, inclusiv prin introducerea obligativității evaluării riscului de mediu și social (DNSH), a integrării principiilor incluziunii și sustenabilității în managementul de proiect, și prin asigurarea transparenței datelor de finanțare prin alinierea la standardul internațional IATI.

În procesul de elaborare a proiectului de Regulament, MAE a valorificat experiența partenerilor din România, Estonia și Polonia, care au parcurs etape similare de instituționalizare a sistemelor naționale de cooperare pentru dezvoltare. Schimburile de experiență cu aceste state au demonstrat utilitatea preluării modelelor europene de succes, oferind Republicii Moldova posibilitatea de a evita dificultățile întâmpinate de alte

administrației în procesul de constituire și consolidare a propriului mecanism național de CIDAU.

Prin aprobarea și aplicarea Regulamentului se urmărește instituirea unui mecanism funcțional, predictibil și transparent de gestionare a mijloacelor financiare alocate MAE pentru activitățile de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, capabil să consolideze vizibilitatea Republicii Moldova pe plan extern și să contribuie la dezvoltarea unui sistem modern, coerent și sustenabil, compatibil cu standardele europene și internaționale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Regulamentul are drept scop instituirea unui cadru juridic, instituțional și procedural unitar pentru planificarea, finanțarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și raportarea activităților aferente politicii naționale CIDAU, în conformitate cu prevederile Legii nr. 149/2025.

Documentul urmărește consolidarea mecanismelor instituționale și financiare necesare pentru gestionarea eficientă a resurselor alocate, în spiritul transparenței, eficienței și bunei gestiuni financiare. În acest sens, proiectul prevede instituirea unui mecanism operațional clar pentru utilizarea mijloacelor financiare destinate cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare, asigurând coerența între prioritățile naționale și angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.

Proiectul stabilește formele și condițiile de implementare directă și indirectă a activităților CIDAU, definind cadrul procedural aplicabil atât proiectelor derulate de instituțiile publice, cât și celor realizate în baza acordurilor de finanțare prin intermediul partenerilor de dezvoltare, cum ar fi organizații internaționale, ONG-uri sau alte entități eligibile. De asemenea, sunt prevăzute categoriile de cheltuieli eligibile și neeligibile, precum și regulile privind finanțarea, raportarea și controlul utilizării fondurilor.

Regulamentul introduce proceduri clare pentru acordarea granturilor, desfășurarea apelurilor competitive, selecția beneficiarilor și încheierea acordurilor de finanțare, contribuind astfel la crearea unui proces transparent, predictibil și competitiv. Totodată, sunt consolidate mecanismele de monitorizare, evaluare, audit și raportare, pentru a asigura responsabilitatea și trasabilitatea utilizării fondurilor publice.

Un capitol distinct este dedicat acordării sprijinului bugetar direct și contribuțiilor voluntare. Aceste instrumente oferă flexibilitate strategică și permit finanțarea partenerilor-cheie (state sau organizații internaționale) în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova în plan bilateral și multilateral. Regulamentul asigură aici proporționalitatea administrativă, acceptând regulile interne de raportare și audit ale beneficiarilor în cazul organizațiilor internaționale.

Pentru atingerea acestor obiective, proiectul prevede elaborarea unui sistem procedural coerent și modern, bazat pe delimitarea clară a competențelor și pe introducerea instrumentelor de planificare strategică (Program multianual și Plan anual de cooperare). Un element central al soluțiilor propuse este integrarea cerințelor de bune practici internaționale în managementul ciclului de proiect, incluzând în mod specific: a) obligativitatea evaluării riscului de mediu și social (DNSH); b) procedura simplificată pentru granturi mici; c) raportarea și evaluarea impactului în baza criteriilor OCDE-DAC; și d) publicarea datelor de finanțare conform standardului internațional IATI pentru transparență sporită. Totodată, se consolidează rolul MAE ca autoritate coordonatoare, prin atribuirea competențelor de gestionare a fondurilor și instituirea unor proceduri transparente de utilizare a acestora.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Regulament stabilește cadrul procedural, instituțional și financiar pentru implementarea politicii naționale în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistenței umanitare. Documentul reglementează mecanismele prin care Republica Moldova va desfășura acțiuni externe în domeniu, în concordanță cu angajamentele internaționale și cu prioritățile naționale de politică externă.

Regulamentul detaliază formele și condițiile de utilizare a mijloacelor financiare alocate de la bugetul de stat, prin stabilirea procedurilor aplicabile implementării directe (achiziții publice, donații, transfer de expertiză, burse) și implementării indirecte (granturi, sprijin bugetar direct, contribuții voluntare). Totodată, documentul instituie criteriile de selecție a beneficiarilor și procedurile de încheiere a acordurilor de finanțare, asigurând un proces competitiv, transparent și echitabil de atribuire a fondurilor publice.

De asemenea, proiectul clarifică terminologia specifică domeniului CIDAU, prin definirea noțiunilor de *cheltuieli eligibile directe și indirecte, cofinanțare, parteneriat, buget general (neafectat)*, completând și detaliind prevederile articolului 4 din Legea nr. 149/2025. Aceste clarificări urmăresc uniformizarea aplicării cadrului normativ și asigurarea unei gestionări disciplinate a fondurilor publice destinate cooperării internaționale și asistenței umanitare.

În plan instituțional, Regulamentul consolidează rolul MAE ca autoritate centrală responsabilă pentru coordonarea și gestionarea politicii naționale în domeniul CIDAU. MAE are mandatul de a asigura coerența strategică, eficiența utilizării resurselor publice și alinierea intervențiilor Republicii Moldova la angajamentele asumate în cadrul Uniunii Europene, Organizației Națiunilor Unite și Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

MAE, prin Secția cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară (SCIDAU), exercită atribuțiile de elaborare a Programului multianual strategic și a Planului anual de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, programare bugetară, lansare și gestionare a apelurilor de proiecte, încheiere a acordurilor de finanțare, monitorizare, evaluare și raportare, precum și reprezentare externă în domeniu.

Un alt element de noutate în planificarea strategică îl constituie introducerea posibilității de elaborare și aprobare a strategiilor de țară pentru statele beneficiare prioritare. Aceste strategii de țară sunt instrumente de planificare operațională pe termen mediu care permit MAE să stabilească priorități tematice și estimări multianuale de finanțare, asigurând complementaritatea cu alți donatori și alinierea strictă la obiectivele naționale de dezvoltare ale statului beneficiar.

Procedura de aprobare a alocării mijloacelor financiare destinate activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară se desfășoară prin publicarea anuală a apelurilor pentru propuneri de proiecte pe pagina web oficială a MAE. Publicarea are loc cu cel puțin 30 de zile înainte de termenul-limită de depunere, asigurând transparența și accesul echitabil al potențialilor solicitanți.

Anunțul de lansare a apelului include informațiile esențiale privind obiectivele propunerii de proiecte, categoriile de solicitanți eligibili, durata estimată a implementării, bugetul total disponibil, valoarea granturilor individuale, criteriile de selecție, grila de evaluare, precum și datele de contact ale structurii de specialitate responsabile de gestionarea procesului.

Procedura competitivă de selecție este reglementată prin ghidul solicitantului, aprobat prin ordin al ministrului afacerilor externe, care stabilește formatul propunerilor de proiecte, parametrii financiari, categoriile de cheltuieli eligibile, procentul de cofinanțare, calendarul și procesul de evaluare. Propunerile trebuie să includă obiectivele, zona geografică vizată,

activitățile planificate, calendarul de implementare și bugetul detaliat pe categorii de cheltuieli. În cazul proiectelor ce implică cofinanțare din partea mai multor instituții publice și depășesc pragul de 5 milioane de lei, este necesar avizul prealabil al MAE.

Evaluarea propunerilor de proiect se realizează de comisii de selecție constituite prin ordin al ministrului afacerilor externe, formate din reprezentanți ai MAE, la care se pot alătura cu vot consultativ experți independenți. Membrii comisiilor sunt desemnați în baza competenței profesionale și semnează declarații de imparțialitate și absență a conflictelor de interese. Activitatea acestora se desfășoară în conformitate cu principiile transparenței, obiectivității și bunei gestiuni financiare, iar regulile de funcționare sunt aprobate prin ordin al ministrului.

Procesul de evaluare include verificarea eligibilității administrative și tehnice, urmată de analiza de fond, bazată pe criterii de relevanță, eficiență, fezabilitate, impact și sustenabilitate. Rezultatele sunt publicate pe pagina web oficială a MAE, cu indicarea punctajelor și a listei proiectelor recomandate spre finanțare. Solicitanții pot depune contestații în termenele și condițiile stabilite prin ghidul solicitantului, acestea fiind soluționate de o comisie de contestație desemnată prin ordin ministerial.

Pe baza raportului final de evaluare, SCIDAU desfășoară negocierile aferente acordurilor de finanțare cu aplicanții selectați, în limita bugetului disponibil. În cazul în care negocierea nu conduce la semnarea acordului, procedura continuă cu proiectele următoare din listă. Forma finală a acordurilor este validată de conducătorul subdiviziunii responsabile de cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, iar rezultatele sunt comunicate oficial tuturor aplicanților.

Pentru beneficiarii de tipul organizațiilor neguvernamentale sau întreprinderilor cu scop lucrativ, SCIDAU efectuează evaluarea capacității instituționale și financiare a potențialilor beneficiari, conform metodologiei aprobate prin ordin al ministrului. Decizia finală de acordare a grantului se adoptă în funcție de rezultatele acestei evaluări și de prioritățile stabilite prin Programul multianual și Planul anual de acțiuni.

În situațiile justificate temeinic, MAE poate acorda granturi prin atribuire directă, fără procedură competitivă. Această modalitate este utilizată în special pentru intervenții umanitare urgente, extinderea proiectelor aflate în derulare, parteneriate strategice, proiecte inovatoare sau pentru consolidarea capacității instituționale a organizațiilor eligibile. De asemenea, atribuirile directe pot fi utilizate pentru susținerea organizațiilor din Republica Moldova în accesarea fondurilor europene și internaționale, atunci când obiectivele acestor programe coincid cu prioritățile naționale de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară.

Implementarea directă se realizează de către MAE, în calitate de autoritate contractantă, prin intermediul a patru instrumente operaționale: achiziții publice de bunuri, lucrări și servicii, donații, transfer de expertiză către statele beneficiare și acordarea burselor de studii și cercetare. Această modalitate permite derularea rapidă a intervențiilor care implică acțiuni concrete ale statului, precum furnizarea de echipamente, servicii tehnice, formare profesională sau asistență umanitară directă.

Achizițiile publice efectuate de MAE vor respecta integral legislația națională aplicabilă, iar procedurile detaliate vor fi stabilite prin ordin al ministrului afacerilor externe. Acestea vor include modele de documentație, criterii de calitate, reguli privind recepția și evidența bunurilor, precum și proceduri specifice pentru situațiile de urgență umanitară.

În ceea ce privește donațiile, acestea pot fi acordate instituțiilor publice din statele beneficiare și vor urmări atingerea obiectivelor stabilite prin Programul multianual și Planul anual.

Donățiile se vor aproba prin ordin al ministrului afacerilor externe, în conformitate cu legislația privind transferurile de bunuri și servicii în context internațional.

O altă formă de implementare directă o constituie transferul de expertiză, realizat prin misiuni temporare în statele partenere. Aceste misiuni vor permite mobilizarea specialiștilor din instituțiile publice, mediul academic sau sectorul neguvernamental, pentru a oferi asistență tehnică, instruire sau consultanță în domenii de interes comun. Participanții vor fi selectați conform unei proceduri aprobate prin ordin al ministrului, care va reglementa criteriile de eligibilitate, conținutul dosarului individual, modalitățile de acoperire a cheltuielilor și obligațiile de raportare post-misiune.

Tot în cadrul implementării directe, MAE va putea acorda burse de studii și cercetare destinate formării specialiștilor din Republica Moldova și din statele beneficiare în domeniul cooperării internaționale pentru dezvoltare. Bursele vor fi oferite prin concurs, în baza unui ghid al solicitantului, aprobat prin ordin ministerial, care va stabili criteriile de calificare, procedura de selecție și condițiile de finanțare. Finanțarea poate acoperi costurile de transport, cazare și taxe de școlarizare, integral sau parțial, în funcție de specificul programului.

Toate activitățile realizate prin implementare directă vor fi monitorizate și evaluate de MAE, conform principiilor managementului bazat pe rezultate. Beneficiarii și participanții implicați vor avea obligația de a păstra și prezenta documentele justificative, în vederea auditării și raportării periodice.

Regulamentul detaliază modalitățile de implementare indirectă a mijloacelor financiare alocate activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, care se realizează prin intermediul granturilor, sprijinului bugetar direct și contribuțiilor voluntare.

Aceste forme de implementare au rolul de a valorifica expertiza, resursele și capacitățile instituțiilor publice, organizațiilor internaționale, organizațiilor neguvernamentale și altor entități eligibile, contribuind la creșterea eficienței și sustenabilității intervențiilor Republicii Moldova în domeniul cooperării pentru dezvoltare și al asistenței umanitare.

MAE acordă granturi pentru activități de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară sub formă de proiecte individuale sau ca contribuții la bugetul general al unor organisme de drept public sau privat care urmăresc atingerea obiectivelor naționale ale Republicii Moldova în acest domeniu.

Granturile sunt acordate prin procedură competitivă, în baza apelurilor publice de proiecte, cu destinație precisă și nu pot fi utilizate pentru alte scopuri, sau prin atribuire directă, în cazurile justificate temeinic (de exemplu, intervenții de urgență umanitară, parteneriate strategice, proiecte inovatoare sau extinderea unor acțiuni în derulare).

Finanțarea prin granturi acoperă exclusiv cheltuielile eligibile – directe și indirecte. Cheltuielile directe sunt acele costuri necesare și justificate pentru implementarea proiectului, care respectă principiile eficienței și bunei gestiuni financiare, sunt prevăzute în acordul de finanțare, sunt efectiv plătite și documentate fiscal. Cheltuielile indirecte – costuri administrative și de management – nu pot depăși 25% din valoarea cheltuielilor directe.

Regulamentul enumeră expres cheltuielile neeligibile, precum: amenzi, penalități, dobânzi, achiziții de terenuri și clădiri (cu excepții justificate), impozite rambursabile, amortizări, precum și orice alte cheltuieli finanțate din granturi paralele.

Regulamentul instituie, de asemenea, posibilitatea acordării sprijinului bugetar direct unui stat beneficiar, prin transferul de mijloace financiare către bugetul său public național. Acest

tip de sprijin poate fi general – fără destinație specifică – sau sectorial, direcționat către domenii prioritare de dezvoltare.

Acordarea sprijinului bugetar direct este condiționată de existența unui sistem de finanțe publice transparent și eficient în statul beneficiar, de obiective de dezvoltare aliniate cu Programul multianual strategic al Republicii Moldova și de mecanisme instituționale adecvate de monitorizare și raportare.

Pentru fiecare caz în parte, MAE încheie un acord de finanțare bilateral, care stabilește obiectivele, modalitatea de transfer, obligațiile de raportare, drepturile și responsabilitățile părților, precum și procedura de returnare a eventualelor sume neutilizate conform destinației.

O a treia formă de implementare indirectă o constituie contribuțiile voluntare acordate de Republica Moldova organizațiilor internaționale, fie sub formă de contribuții generale la bugetul acestora, fie sub formă de contribuții cu destinație specifică pentru anumite programe, fonduri sau acțiuni.

Finanțarea se formalizează prin acordul de finanțare, document juridic care reglementează obiectivul, valoarea și durata finanțării, activitățile planificate, termenele de realizare, obligațiile de raportare, drepturile și responsabilitățile părților, precum și modalitățile de returnare a eventualelor sume neutilizate. În cazul proiectelor implementate de organizații internaționale, poate fi utilizat modelul de acord propus de acestea, cu condiția conformității cu legislația Republicii Moldova.

Transferurile financiare se efectuează potrivit acordului de finanțare, în una sau mai multe tranșe, iar avansurile pot ajunge până la 100% din valoarea totală a grantului. Cheltuielile efectuate trebuie să fie justificate conform prevederilor acordului și legislației naționale. Beneficiarii sunt obligați să păstreze mijloacele financiare primite în conturi dedicate și să restituie sumele neutilizate în termen de 30 de zile de la finalizarea proiectului, dar nu mai târziu de 25 noiembrie a anului bugetar în curs.

Beneficiarii pot solicita modificarea acordului de finanțare în condiții clar stabilite: ajustarea activităților, realocarea sumelor între categorii bugetare, introducerea de activități suplimentare sau prelungirea perioadei de implementare. Toate solicitările de modificare se formulează în scris, cu justificări detaliate, și se transmit MAE cu cel puțin 30 de zile înainte de aplicare. Decizia privind aprobarea sau respingerea modificării se comunică beneficiarului în termen de zece zile calendaristice.

Regulamentul instituie, de asemenea, un cadru pentru acordarea granturilor sub formă de contribuții la bugetul general al unor organisme de drept public sau privat. Acest instrument, aliniat la practicile donatorilor internaționali (UE, OCDE), este destinat consolidării parteneriatelor instituționale pe termen lung și susținerii mandatelor organizațiilor a căror activitate se aliniază obiectivelor strategice ale Republicii Moldova. Beneficiarii eligibili pot include organizații neguvernamentale, organizații internaționale sau alte state, iar contribuțiile urmăresc susținerea obiectivelor strategice ale acestora, permițând o abordare flexibilă și partenerială.

Din punct de vedere procedural, aceste contribuții se constituie ca venituri la bugetul general al beneficiarului, fiind gestionate conform regulilor interne ale acestuia, dar cu respectarea principiilor bunei gestiuni financiare. Formalizarea cooperării pe termen lung (de până la 4 ani) se realizează printr-un Protocol de colaborare, în baza căruia se încheie ulterior acordurile de finanțare sau se emit ordinele de ministru pentru alocarea fondurilor. Raportarea din partea beneficiarilor se bazează pe principiul proporționalității administrative (acceptându-se

rapoartele anuale ale organizației), însă aceștia rămân obligați să asigure vizibilitatea sprijinului oferit de Republica Moldova și să respecte standardele de integritate.

Inițierea unei astfel de contribuții se fundamentează printr-o notă de justificare a relevanței strategice, iar acordarea se poate face fie competitiv, fie prin atribuire directă, în special în cazuri de parteneriate strategice, urgențe umanitare sau unicitatea beneficiarului. Regulamentul prevede mecanisme clare de control, inclusiv posibilitatea suspendării, modificării sau încetării contribuției în cazul nerespectării obligațiilor sau a schimbării contextului.

O noutate fundamentală a Regulamentului o constituie arhitectura de planificare strategică, asigurată prin instituirea Programului multianual strategic, a Planului anual de cooperare și, după caz, a strategiilor de țară.

Regulamentul asigură alinierea strictă la bunele practici ale UE și OCDE, fapt ce se realizează, în primul rând, prin introducerea principiului obligatoriu „A nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH) (Capitolul V), care asigură că nicio finanțare nu va avea impact negativ asupra mediului, cerință-cheie a finanțărilor europene.

În al doilea rând, pentru a asigura transparența și responsabilitatea, Regulamentul stabilește obligativitatea publicării datelor privind finanțările conform Standardului Inițiativei Internaționale pentru Transparența Ajutorului (IATI) (Pct. 116-118), aliniind Republica Moldova la donatorii internaționali.

În al treilea rând, mecanismul depășește simpla monitorizare, instituind evaluarea ex-post a impactului bazată pe criteriile OCDE-DAC (Pct. 111.3), și creează o buclă de feedback instituțional (Pct. 124-126), prin care "lecțiile învățate" devin obligatorii pentru planificarea viitoare.

Pentru eficiență, Regulamentul introduce o abordare de audit bazată pe risc (Pct. 114) și o procedură simplificată pentru granturi mici (Pct. 84-86), permițând flexibilitate operațională.

În vederea asigurării coerenței și eficienței administrative, Regulamentul consolidează majoritatea procedurilor operaționale, formularelor-tip și ghidurilor specifice (inclusiv cele pentru transferul de expertiză, burse, DNSH, raportare și vizibilitate) într-un singur Manual de proceduri (prevăzut la pct. 66-67 din Regulament), aprobat prin ordin al ministrului afacerilor externe. Această abordare reduce fragmentarea normativă și asigură un punct de referință unic pentru toți beneficiarii și partenerii de implementare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului de Regulament privind cooperarea internațională pentru dezvoltare și asistența umanitară, au fost analizate mai multe opțiuni de reglementare, inspirate inclusiv din experiențele României și Estoniei, state care au parcurs etape similare de instituționalizare a politicilor de dezvoltare internațională.

Opțiunea de a menține *status quo*-ul, respectiv de a nu interveni normativ, a fost respinsă de la bun început. Continuarea utilizării cadrului fragmentat existent, care nu reglementează expres mecanismul de acordare a Asistenței Oficiale pentru Dezvoltare (AOD) și nici nu include standarde internaționale de aliniere (precum DNSH, IATI sau OCDE-DAC), ar fi condus la o implementare ineficientă a Legii nr. 149/2025 și la imposibilitatea Republicii Moldova de a-și exercita coerent rolul de donator.

O altă opțiune analizată a vizat fragmentarea reglementării și utilizarea unor acte normative cu forță juridică inferioară. Aceasta ar fi implicat fie adoptarea unor acte normative distincte

(hotărâri de guvern sau ordine) pentru fiecare componentă a ciclului de proiect (planificare strategică, finanțare, M&E), fie utilizarea exclusivă a actelor subordonate ministeriale (ordine). Studiile de caz au demonstrat însă că o astfel de abordare ar genera fragmentarea reglementărilor, dificultăți în coordonarea interinstituțională și ar limita claritatea și forța juridică necesară pentru definirea mecanismelor de gestiune financiară și instituțională, în special în contextul utilizării fondurilor publice și al implicării multiplelor autorități publice.

În baza acestor constatări, soluția optimă identificată este aprobarea unui Regulament unic, aprobat prin hotărâre de Guvern (HG). Această opțiune realizează un echilibru necesar între forța juridică obligatorie pentru reglementarea fondurilor publice (superioară unui ordin ministerial) și flexibilitatea administrativă, evitând supra-reglementarea la nivel de Lege. Soluția aleasă este în concordanță cu practicile din România și Estonia și asigură unitate de reglementare, coerență normativă și aliniere la standardele internaționale și europene, permițând o aplicare consecventă și transparentă a politicilor naționale în domeniul cooperării pentru dezvoltare și asistenței umanitare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Aprobarea Regulamentului privind mecanismul de realizare a activităților cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară (CIDAU) va genera un impact semnificativ și pozitiv asupra sectorului public, prin consolidarea cadrului instituțional, creșterea eficienței administrative și asigurarea unei mai bune coordonări interinstituționale.

Regulamentul va contribui la clarificarea competențelor și responsabilităților MAE, în calitate de autoritate centrală coordonatoare, pentru elaborarea, implementarea și monitorizarea politicilor publice aferente domeniului, inclusiv prin atribuții clare în gestionarea fondurilor, stabilirea priorităților tematice și geografice și coordonarea parteneriatelor internaționale.

În al doilea rând, aprobarea proiectului va conduce la o îmbunătățire substanțială a proceselor administrative prin introducerea unor proceduri unitare de planificare, finanțare, implementare, monitorizare și raportare a proiectelor de cooperare pentru dezvoltare și asistență umanitară. Aceste proceduri vor contribui la creșterea gradului de transparență, responsabilitate și coerență în utilizarea fondurilor publice.

Impactul normativ major al Regulamentului se traduce în alinierea imediată a administrației publice la standarde-cheie ale UE și OCDE. Astfel, sectorul public va integra în mod obligatoriu în managementul proiectelor sale proceduri de evaluare a riscului de mediu și social (DNSH) și de transparență a datelor (IATI). Această obligație asigură că, pe termen lung, toate autoritățile publice implicate în CIDAU își vor profesionaliza procesul decizional, adoptând practici care previn conflictele de interese și promovează sustenabilitatea.

Pe termen mediu, impactul structural se va reflecta în profesionalizarea și consolidarea capacităților instituționale ale MAE și ale altor entități publice implicate, prin dezvoltarea competențelor tehnice în domenii precum managementul bazat pe rezultate, evaluarea impactului, gestionarea granturilor și raportarea conform metodologiei OCDE. Implementarea unui mecanism național integrat de raportare a AOD va permite o monitorizare eficientă a contribuțiilor Republicii Moldova și va facilita participarea activă la procesele internaționale de raportare.

Pe lângă consolidarea capacităților de monitorizare și evaluare, Regulamentul instituie o buclă de feedback instituțional obligatorie (pct. 124-126). Aceasta impune centralizarea tuturor rapoartelor de evaluare și audit în scopul elaborării unui raport anual de sinteză a lecțiilor învățate, care va fi utilizat în mod obligatoriu pentru ajustarea și elaborarea viitoarelor

programe și planuri anuale. Acest mecanism transformă MAE într-o organizație care învață, optimizează continuu alocarea resurselor și crește calitatea deciziilor de politică externă.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Aprobarea proiectului de Regulament nu generează, în mod direct, un impact financiar suplimentar asupra fondurilor alocate pentru salariile existente în bugetul public național. Cu toate acestea, implementarea cadrului normativ, care integrează standarde de conformitate complexe (DNSH, IATI, OCDE-DAC), va necesita alocarea și reorientarea resurselor financiare pe termen scurt, mediu și lung, pentru a asigura funcționalitatea și credibilitatea mecanismului național de cooperare internațională pentru dezvoltare.

I. Impactul financiar direct (mijloacele financiare CIDAU)

Acest palier reprezintă impactul financiar major al Regulamentului și se referă la volumul fondurilor alocate pentru activitățile propriu-zise de CIDAU:

- Fondurile vor fi destinate implementării proiectelor de dezvoltare, acordării de granturi, sprijinului bugetar direct, contribuțiilor voluntare și intervențiilor umanitare, conform prevederilor Regulamentului.
- Finanțarea va fi asigurată integral din bugetul de stat, în limita alocărilor stabilite prin Cadrul Bugetar pe Termen Mediu și aprobate anual de către Guvern, conform Programului multianual strategic și Planului anual de acțiuni.
- Volumul precis al cheltuielilor anuale va fi determinat doar după intrarea în vigoare a Legii (1 ianuarie 2026), aprobarea Regulamentului și elaborarea primului Program multianual (2027-2030), permițând o alocare etapizată și sustenabilă.

II. Estimarea costurilor operaționale și de conformitate (costuri administrative MAE)

Aceste costuri reprezintă necesarul financiar pentru a permite SCIDAU să gestioneze procesele complexe impuse de Regulament, având în vedere capacitatea sa limitată actuală (4 angajați).

Costurile estimate se referă la bugetul administrativ al MAE pentru anul 2027 (anul I de implementare):

Categorie de cost	Justificare (conformitate regulament)	Estimare cost anual (MDL)
1.Consolidarea resurselor umane	SCIDAU (4 angajați) este insuficientă pentru a gestiona, în paralel, planificarea strategică, apelurile competitive, raportarea IATI, M&E (OCDE-DAC) și bucla de feedback. Se estimează necesitatea a 2 posturi noi de specialist (Grant Management/M&E).	400.000 MDL (estimare bazată pe costul mediu anual brut de 200.000 MDL/post)
2. IT și Transparență (IATI)	Achiziția sau dezvoltarea unui modul IT dedicat pentru publicarea datelor de finanțare în format IATI și integrarea acestuia cu sistemele financiare existente ale MAE.	250.000 MDL (Cost estimat <i>one-off</i> pentru consultanță IT/dezvoltare inițială)
3. Externalizare M&E și Audit	Evaluare: buget anual estimat pentru contractarea serviciilor de evaluare <i>ex-post</i> a	100.000 MDL (buget anual estimat pentru

	impactului (OCDE-DAC), care nu poate fi realizate cu resurse interne.	1-2 contracte de evaluare)
4.Cheltuieli administrative variabile	Organizarea apelurilor și comisii (Pct. 44): cheltuieli pentru plata onorariilor experților independenți (cu vot consultativ) din comisiile de selecție și contestație, precum și cheltuieli logistice aferente procesului.	50.000 MDL (buget anual estimat pentru onorarii și logistică)
Total costuri operaționale și de conformitate estimate (Anul I)		800.000 MDL

Notă: Cifrele de mai sus reprezintă costuri suplimentare necesare pentru a atinge standardul de operare și conformitate impus de Regulament. Fără aceste alocări, există un risc major de neconformitate cu standardele europene și de neîndeplinire a prevederilor Regulamentului.

În concluzie, impactul financiar general al Regulamentului este pozitiv și justificat, deoarece asigură că fondurile alocate pentru CIDAU sunt cheltuite conform celor mai înalte standarde de transparență, profesionalism și sustenabilitate. Costurile administrative și de conformitate sunt investiții obligatorii în: (1) atingerea conformității legale, (2) credibilitate internațională și (3) buna gestiune financiară.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul va genera un impact pozitiv direct asupra sectorului privat și celui asociativ (ONG-uri). Prin definirea „întreprinderilor cu scop lucrativ” (pct. 50 din Regulament) și a „persoanelor din entități private” (pct. 14.3) ca potențiali beneficiari sau parteneri, Regulamentul deschide noi oportunități pentru companii și experți de a participa la proiecte de transfer de expertiză și de a acționa ca parteneri de implementare sau subcontractanți (pct. 2.15). Aceasta va stimula dezvoltarea pieței de servicii de consultanță și management de proiect în domeniul CIDAU și va valorifica expertiza privată în atingerea obiectivelor de politică externă.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul are un impact social pozitiv fundamental, întrucât introduce principiul incluziunii sociale ca o cerință de bază a activităților (pct. 2.1 și 29.4 din Regulament). Prin obligativitatea ca proiectele să demonstreze modul în care "vizează grupuri vulnerabile" și "asigură egalitatea de șanse", Regulamentul garantează că finanțările vor contribui la reducerea inechităților și la promovarea dezvoltării durabile centrate pe om, atât în țările beneficiare, cât și în Republica Moldova.

Proiectul va avea un impact asupra prelucrării datelor cu caracter personal. În procesul de selecție a experților (pct. 17), a membrilor comisiilor (pct. 45) și de evaluare a dosarelor de grant, MAE va colecta și prelucra date (ex. CV-uri, date de contact). Prelucrarea acestor date se va realiza cu respectarea strictă a prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în scopul exclusiv al gestionării mecanismului de finanțare și asigurării transparenței procesului.

Proiectul promovează în mod activ echitatea și egalitatea de gen. Aceasta este o componentă centrală a principiului incluziunii sociale (pct. 29.4) și este menționată explicit ca domeniu de

consolidare a capacităților (pct. 62.5 din Regulament). Toate proiectele finanțate vor fi evaluate și din perspectiva integrării dimensiunii de gen, contribuind astfel la promovarea angajamentelor naționale și internaționale ale Republicii Moldova în acest domeniu.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul introduce, în premieră pentru un mecanism de finanțare național, o garanție robustă de protecție a mediului. Impactul asupra mediului este gestionat direct prin Capitolul V al Regulamentului, care operaționalizează principiul „A nu prejudicia în mod semnificativ” (DNSH), un standard obligatoriu al Uniunii Europene. Prin impunerea unei evaluări ex-ante și a unei Matrice de Risc DNSH pentru fiecare activitate (pct. 103), Regulamentul asigură că nicio finanțare acordată de Republica Moldova nu va cauza efecte negative neintenționate asupra mediului sau climei, aliniind politica CIDAU la obiectivele Pactului Verde European (Green Deal).
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost supus consultărilor publice conform Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Anunțul privind inițierea elaborării și proiectul de act normativ au fost publicate pe pagina web oficială a MAE (Proiecte de decizii/acte normative Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova) și pe portalul guvernamental (Anunț privind inițierea elaborării proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară Particip.gov.md) la data de 15 august 2025. În conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100/2017, proiectul urmează a fi avizat de către autoritățile interesate. Suplimentar, va fi organizată o reuniune de consultări publice cu reprezentanți ai societății civile și publicului larg, în cadrul cărora vor fi colectate și analizate propuneri și obiecții.
7. Concluziile expertizelor
În conformitate cu art. 36 și 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege va fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție și juridice urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare a recepționării rapoartelor din partea instituțiilor emitente.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Regulamentul se adoptă în baza Legii nr. 149/2025. În contextul corelării cu legislația națională, prevederile regulamentului se aliniază legislației privind achizițiile publice,

finanțele publice, contabilitatea publică, controlul financiar și auditul extern, precum și normelor de transparență și integritate aplicabile administrației publice.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

După intrarea în vigoare a prezentei Hotărâri (1 ianuarie 2027), implementarea prevederilor proiectului de Regulament necesită următoarele măsuri:

- Elaborarea și aprobarea de către MAE a Manualului de proceduri menționat la pct. 66-67 din Regulament, care va consolida toate procedurile, formularele și ghidurile operaționale.
- Elaborarea de către MAE și aprobarea de către Guvern a primului Program multianual strategic de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, conform Legii nr. 149/2025.
- Elaborarea și aprobarea de către MAE a primului Plan anual de cooperare, în baza Programului multianual.

Mihai MÎȚU
Secretar General

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 233940 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041/11508 din 10 noiembrie 2025

Cancelaria de Stat

Prin prezenta, în conformitate cu punctele 197, 201 și 202 din Regulamentul Guvernului aprobat prin HG nr. 610/2018, se remite *proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară* pentru înregistrare, examinare și includerea în agenda ședinței Secretarilor Generali.

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de realizare a activităților de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Afacerilor Externe
3.	Justificarea depunerii cererii	Definirea condițiilor specifice de utilizare a mijloacelor financiare prin implementare directă și indirectă; stabilirea principiilor și procedurilor aplicabile pentru acordarea de granturi, inclusiv modul de selecție a beneficiarilor; precizarea prevederilor obligatorii pe care trebuie să le conțină acordurile de finanțare și descrierea procedurii de încheiere a acestora; stabilirea regulilor de acordare a sprijinului bugetar direct și a contribuțiilor voluntare, asigurând un cadru complet și detaliat pentru gestionarea și implementarea eficientă a politicii naționale de cooperare internațională și asistență umanitară.
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	Acțiunea nr. 2, Capitolul 30, clusterul 6 din proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la UE pentru perioada 2025-2029 (<i>HG 306/2025</i>).
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Finanțelor Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Cancelaria de Stat Serviciul Vamal

		Inspectoratul General pentru Situații de Urgență Agenția Rezerve Materiale
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Igor Moldovan, Șef al Secției cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară, Direcția Cooperare cu Uniunea Europeană, MAE tel.: 022 578 325; mail.: igor.moldovan@mfa.gov.md
8.	Anexe	- Nota de fundamentare; - Proiectul de hotărâre.
9.	Data și ora depunerii cererii	Conform semnăturii electronice
10.	Semnătura	/semnat electronic/

Mihai MÎȚU
Secretar General